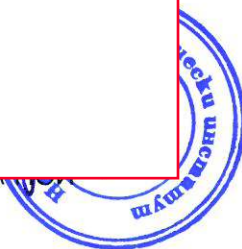

чл. 36а, ал. 3 от
ЗОП

УТВЪРДИЛ:
ЦВЕТАН НАНОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР

Приложение № 1 към чл. 38, ал. 3

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

За

Изпълнение на дейностите по проект „Развитие на информационна система „Външна търговия“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на платформата“

СОФИЯ, 2019

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
1. РЕЧНИК НА ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ	6
1.1. Използвани акроними	6
1.2. Технологични дефиниции	7
1.3. Дефиниции за нива на електронизация на услугите	9
2. ВЪВЕДЕНИЕ	9
2.1. Цел на документа	9
2.2. За възложителя – функции и структура	9
2.3. За проекта	11
2.3.1 Обхват на системата	11
2.3.2 Основни функционални компоненти	15
2.3.3 Текуща функционалност	16
2.3.4 Обща цел на проекта	16
2.4. Нормативна рамка	17
3. Цели, обхват и очаквани резултати от изпълнение на проекта	20
3.1. Общи и специфични цели на проекта	20
3.2. Обхват на проекта	22
3.3. Целеви групи	22
3.4. Очаквани резултати	23
3.5. Период на изпълнение	23
4. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ	23
5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА	42
5.1. Общи изисквания към изпълнението на обществената поръчка	42
5.2. Общи организационни принципи	43
5.3. Управление на проекта	43
5.4. Управление на риска	45

6. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА.....	46
6.1. Анализ на данните и изискванията	46
6.1.1. Специфични изисквания към етапите на бизнес анализа и разработка	46
6.1.2. Специфични изисквания при оптимизиране на процесите по заявяване на електронни административни услуги в зависимост от заявителя.....	47
6.1.3. Изисквания за оптимизиране на процесите по подаване на декларации, изискуеми в съответствие с нормативната уредба и вътрешните правила – НЕПРИЛОЖИМО!	47
6.1.4. Изисквания към регистрите и предоставянето на административните услуги - НЕПРИЛОЖИМО!	47
6.2. Изготвяне на системен проект	48
6.3. Разработване на софтуерното решение.....	48
6.4. Тестване.....	49
6.5. Внедряване	49
6.6. Обучение	49
6.7. Гаранционна поддръжка	50
7. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	51
7.1. Функционални изисквания към информационната система.....	51
7.1.1. Интеграция с външни информационни системи.....	51
7.1.2. Интеграционен слой.....	52
7.1.3. Технически изисквания към интерфейсите	53
7.1.4. Електронна идентификация на потребителите	53
7.1.5. Отворени данни.....	57
7.1.6. Формиране на изгледи	57
7.1.7. Администриране на Системата	57
7.2. Нефункционални изисквания към информационната система	58
7.2.1. Авторски права и изходен код	58
7.2.2. Системна и приложна архитектура	59
7.2.3. Повторно използване (преизползване) на ресурси и готови разработки.....	62
7.2.4. Изграждане и поддръжка на множество среди	64
7.2.5. Процес на разработка, тестване и разгръщане	64
7.2.6. Бързодействие и мащабируемост.....	65

7.2.7.	Информационна сигурност и интегритет на данните	67
7.2.8.	Използваемост.....	69
7.2.9.	Системен журнал.....	73
7.2.10.	Дизайн на бази данни и взаимодействие с тях.....	74
8.	ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОЕКТА.....	75
8.1.	Дейност 1 - Разработване на системен проект	75
8.1.1.	Описание на дейността	75
8.1.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	75
8.1.3.	Очаквани резултати.....	76
8.2.	Дейност 2 - Развитие на информационна система „Външна търговия“ за миграция на платформата на модул „Микроданни“ чрез използването на съвременни високотехнологични ИТ решения.....	77
8.2.1.	Описание на дейността	77
8.2.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	77
8.2.3.	Очаквани резултати.....	78
8.3.	Дейност 3 – Развитие на информационна система „Външна търговия“ за добавяне на нови функционалности и промяна на съществуващите.	79
8.3.1.	Описание на дейността	79
8.3.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	79
8.3.3.	Очаквани резултати.....	81
8.4.	Дейност 4-Тестване на системата.....	82
8.4.1.	Описание на дейността	82
8.4.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	82
8.4.3.	Очаквани резултати.....	82
8.5.	Дейност 5 – Обучение	83
8.5.1.	Описание на дейността	83
8.5.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	83
8.5.3.	Очаквани резултати.....	84
8.6.	Дейност 6 - Внедряване	84
8.6.1.	Описание на дейността	84
8.6.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	84
8.6.3.	Очаквани резултати.....	86

8.7.	Дейност 7 Гаранционна поддръжка	87
8.6.1.	Описание на дейността	87
8.6.2.	Изисквания към изпълнение на дейността	87
8.6.3.	Очаквани резултати	88
9.	ДОКУМЕНТАЦИЯ	89
9.1.	Изисквания към документацията	89
9.2.	Прозрачност и отчетност	90
9.3.	Системен проект	90
9.4.	Техническа документация	91
9.5.	Протоколи	91
9.6.	Комуникация и доклади	91
9.6.1.	Встъпителен доклад	92
9.6.2.	Междинни доклади	92
9.6.3.	Окончателен доклад	93
10.	РЕЗУЛТАТИ	93

1. РЕЧНИК НА ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ

1.1. Използвани акроними

Акроним	Описание
АМ	Агенция „Митници“
АПК	Административнопроцесуален кодекс
БД	База данни
БД „MDE“	База данни „Micro-data exchange“ (Обмен на микроданни)
БНБ	Българска народна банка
ВОД	Вътрешно-общностни доставки (изпращане на стока или услуга от нас към друг стопански субект в ЕС)
ВОП	Вътрешно-общностни придобивания (пристигане при нас на стока, изпратена ни от друг стопански субект от ЕС)
БУЛСТАТ	Регистър Булстат
ДАЕУ	Държавна агенция "Електронно управление"
ДДС	Данък върху добавената стойност
ЕАД	Единен административен документ
ЕИО	Европейска икономическа общност
ЕС	Европейски съюз
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ИС	Информационна система
ИСБС	Информационна система „Бизнес статистика“
ИСВТ	Информационна система „Външна търговия“
ИТ	Информационни технологии
КПИД	Класификация на продуктите по икономически дейности
МЗХГ	Министерството на земеделието, храните и горите
МИ	Министерството на икономиката
НАП	Националната агенция за приходите
НСИ	Национален статистически институт
ООН	Организация на обединените нации
РСЕ	Регистър на статистическите единици
СОРТ	Статистически общ регистър на търговците
СУБД	Система за управление на база данни
СУСИ	Система за управление на сигурността на информацията
ТР	Търговски регистър
ТСБ	Териториално статистическо бюро
ДХЧО	Държавен хибриден частен облак
API	Application programming interface/Приложно програмен интерфейс
ВЕС	Broad economic categories

NACE	Classification of economic activities (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne)
SDK	Software development kit
SIMSTAT	Single Market Statistics
SITC	Standard International Trade Classification

1.2. Технологични дефиниции

Термин	Описание
Виртуална комуникационна инфраструктура	Инфраструктура, която на база съществуваща физическа свързаност, предоставена от ДАЕУ, предоставя възможност за изграждане на отделни и защитени виртуални мрежи за всяка една от структурите в сектора, при гарантиране на сигурен и защитен обмен на информация в тях.
Държавен хибриден частен облак	Централизирана на ниво държава информационна инфраструктура (сървъри, средства за съхранение на информация, комуникационно оборудване, съпътстващо оборудване, разпределени в няколко локации, в помещения отговарящи на критериите за изграждане на защитени центрове за данни), която предоставя физически и виртуални ресурси за ползване и администриране от секторите и структурите, които имат достъп до тях, в зависимост от нуждите им, при гарантиране на високо ниво на сигурност, надеждност, изолация на отделните ползватели и невъзможност от намеса в работоспособността на информационните им системи или неоторизиран достъп до информационните им ресурси. Изолацията на ресурсите и мрежите на отделните секторни ползватели (е-Общини, е-Правосъдие, е-Здравеопазване, е-Полиция) се гарантира с подходящи мерки на логическо ниво (формиране на отделни клъстери, виртуални информационни центрове и мрежи) и на физическо ниво (клетки и шкафове с контрол на достъпа).
Софтуер с отворен код	Компютърна програма, която се разпространява при условия, които осигуряват безплатен достъп до програмния код и позволяват: Използването на програмата и производните на нея компютърни програми, без ограничения в целта; Промени в програмния код и адаптирането на компютърната програма за нуждите на нейните ползватели; Разпространението на производните компютърни програми при същите условия. Списък на стандартни лицензионни споразумения, които предоставят тези възможности, който може да бъде намерен в

	подзаконовата нормативна уредба към Закона за електронно управление или на: http://opensource.org/licenses .
Машинночитим формат	Формат на данни, който е структуриран по начин, по който, без да се преобразува в друг формат позволява софтуерни приложения да идентифицират, разпознават и извличат специфични данни, включително отделни факти и тяхната вътрешна структура.
Отворен формат	Означава формат на данни, който не налага употребата на специфична платформа или специфичен софтуер за повторната употреба на съдържанието и е предоставен на обществеността без ограничения, които биха възпрепятствали повторното използване на информация.
Метаданни	Данни, описващи структурата на информацията, предмет на повторно използване.
Официален отворен стандарт	Стандарт, който е установен в писмена форма и описва спецификациите за изискванията как да се осигури софтуерна оперативна съвместимост.
Система за контрол на версиите	<p>Технология, с която се създава специално място, наречено "хранилище", където е възможно да се следят и описват промените по дадено съдържание (текст, програмен код, двоични файлове). Една система за контрол на версиите трябва да може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да съхранява пълна история - кой, какво и кога е променил по съдържанието в хранилището, както и защо се прави промяната; • Да позволява преглеждане разликите между всеки две съхранени версии в хранилището; • Да позволява при необходимост съдържанието в хранилището да може да се върне към предишна съхранена версия; • Да позволява наличието на множество копия на хранилището и синхронизация между тях. <p>Цялата информация, налична в системата за контрол на версиите за главното копие на хранилището, прието за оригинален и централен източник на съдържанието, трябва да може да бъде достъпна публично, онлайн, в реално време.</p>

Първичен регистър	Регистър, който се поддържа от първичен администратор на данни - административен орган, който по силата на закон събира или създава данни за субекти (граждани или организации) или за обекти (движими и недвижими) за първи път и изменя или заличава тези данни. Например Търговският регистър е първичен регистър за юридическите лица със стопанска цел, Имотният регистър е първичен регистър за недвижима собственост.
-------------------	--

1.3. Дефиниции за нива на електронизация на услугите

Термин	Описание
Ниво 1	Информация - предоставяне на информация за административни услуги по електронен път, включително за начини и места за заявяване на услугите, срокове и такси.
Ниво 2	Едностранна комуникация - информация съгласно дефиницията за Ниво 1 и осигурен публичен онлайн достъп до шаблони на електронни формуляри.
Ниво 3	Двустранна комуникация - заявяване и получаване на услуги изцяло по електронен път, включително електронно подаване на данни и документи, електронна обработка на формуляри и електронна персонална идентификация на потребителите.
Ниво 4	Извършване на сделки или трансакции по услуги от Ниво 3, включващи онлайн разплащане или доставка.

2. ВЪВЕДЕНИЕ

2.1. Цел на документа

Целта на настоящия документ е да опише изискванията към изпълнението на обществена поръчка с предмет: „Развитие на информационна система „Външна търговия“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на нова платформа“.

В настоящото техническо задание са описани и изискванията към проектната организация, документацията и отчетността.

2.2. За възложителя – функции и структура

Националният статистически институт (НСИ) е юридическо лице на бюджетна издръжка със статут на държавна агенция със седалище гр. София.

Създаден е през 1991 година с приемането на Закона за статистиката, който урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на статистическа дейност от Националната статистическа система (НСС). Тя се състои от Националния статистически институт, органите на статистиката и Българската народна банка. Органите на статистиката са държавни органи или техни структурни звена, които разработват, произвеждат и разпространяват статистическа информация под методическото ръководство на Националния статистически институт при изпълнение на Националната статистическа програма (НСП).

НСИ осъществява статистическа дейност, като провежда периодични и еднократни статистически изследвания, включени в НСП. Статистическата дейност обхваща разработването на методологията и планирането на статистическите изследвания, получаването, събирането, обработването, съхраняването на индивидуални данни и статистическа информация, анализирането, предоставянето и разпространението на статистическа информация.

НСИ координира статистическата дейност на държавата, като сътрудничи с органите на статистиката при подготовката на проекта на НСП и изпълнението й; осигурява методологично единство в изследванията; представлява Националната статистическа система в Европейската статистическа система пред международни организации и поддържа връзки с националните статистически служби на други държави; осигурява съответствие на методологията, съдържанието и обхвата на статистическите изследвания с изискванията на Евростат; координира на национално равнище всички дейности по разработването, производството и разпространението на националната и европейската статистическа информация; проучва и обобщава обществените потребности от статистическа информация; публикува и разпространява статистическа информация.

Националният статистически институт се състои от централно управление и териториални статистически бюра. Териториалните статистически бюра осъществяват функциите и задачите на НСИ по производството и разпространението на статистическа информация на регионално ниво.

Структурата на Националния статистически институт е представена във Фигура 1:

[illegible]

2.3. За проекта

Статистическото изследване на движението на стоки от/за България има за цел да осигури информация, необходима за изчисляване на текущата сметка

на платежния баланс, за калкулиране на националните сметки на страната, за формиране на обема и стойността на световната търговия, за определяне търговската политика на страната и ЕС и за маркетингови проучвания на бизнес средите. Данните за статистиката на външната търговия със стоки на НСИ са официалния хармонизиран източник на информация за износа и вноса на България и обслужват нуждите на много различни потребители, включително правителства, предприятия, академични и европейски изследователи и широката общественост, което води до постоянно растящия интерес към навременната и висококачествена статистика и налага осъвременяване на средствата за производство на тази важна информация.

ИСВТ е разработена по поръчка на НСИ през 2008 г., въведена е в реална експлоатация през март 2009 г. и е предназначена да автоматизира дейностите по отчитане на външната търговия със стоки на България.

Системата обхваща целия статистически производствен процес - въвеждане на индивидуалните данни от различни източници (митнически декларации, Интрастат декларации, ДДС декларации и други административни данни) обработка, валидиране и логически контрол, оценка на необхванатите потоци за вътрешнообщностната търговия, анализ на данните и формиране на изходни файлове и справки, предназначени за различни потребители в НСИ, страната и чужбина.

Разработен е и модул за достъп до готовите за разпространение данни за вноса и износа на стоки. Определени служители на НСИ от различни дирекции използват външнотърговските данни като могат да изготвят разнообразни справки съобразно техните нужди.

Външните потребители също имат безплатен достъп до най-актуалните данни за вноса и износа на стоки на страната ни чрез ИСВТ (<http://trade.nsi.bg/>) и могат, използвайки обновяваните ежемесечно готови справки, да дефинират собствени в зависимост от необходимостта от данни.

В процеса на експлоатация на ИСВТ са установени някои несъвършенства, отстраняването на които ще доведе до оптимизиране на обработката на данни за износа и вноса на стоки. Развитието на ИСВТ се налага поради непрекъснатото увеличаване на обема на обработваните и съхраняваните данни и постоянното съкращаване на сроковете за предоставяне на информацията и ще доведе до по-ефективното функциониране на системата и повишаване на нейната сигурност, както и до ускоряване на процеса по обработка и предоставяне на данни на основните потребители.

Необходимостта от развитие на ИСВТ се обуславя и от промените в Европейските регламенти относно статистиката на международната търговия със стоки, които изискват производство на нови показатели. Обсъжданите в

момента драстични изменения в начина на събиране и отчитане на данните за международната търговия със стоки на европейско ниво налага изменение на съществуващи функционалности и добавяне на нови функционалности за осигуряване безпрепятственото производство на съществуващите и новите показатели в регламентираните срокове. Поради предвиждания обмен на индивидуални микроданни между държавите членки за износа на стоки в рамките на ЕС е необходимо да се осигури ефективното функциониране на ИСВТ при обработката и съхранението на значително по-голям обем данни и да се повиши информационна сигурност на системата.

Настоящата ИСВТ е изградена като система от два обособени модула - модул „Микроданни“ и модул „Макроданни“. Модул „Микроданни“, който е предмет на проекта, е разработен като компонентно обектно-ориентирано многослойно приложение върху J2SE (Java 2 Standard Edition) платформа и система за управление на релационна база данни IBM Informix Dynamic Server 11.

Модул „Макроданни“ е извън обхвата на настоящото техническо задание.

Във функционалния обхват на системата се включват следните групи данни и информационни потоци:

- **Изследвания**

Системата обхваща външната търговия със стоки, която се състои от търговията с трети страни (Екстрастат) и вътрешнообщностна търговия (Интрастат).

- **Дефиниции на изследвания**

Дефинициите на обработваните от системата изследвания, както и структурата и формата на получаваните от различните видове декларации данни, дефинициите на полетата в тях и правилата за тяхното валидиране и логически контрол се разработват от експерти в НСИ.

- **Микроданни от различните видове изследвания**

ИСВТ съдържа всички микроданни от митнически декларации, Интрастат декларации, ДДС декларации. Тук се включват както всички успешно обработени трансакции от различните видове декларации, така и трансакциите, които все още не са валидирани или са анулирани.

- **Данни за статистически единици**

Актуални данни за статистическите единици, се зареждат от СОРТ и РСЕ. Зареждането може да се изпълнява многократно за указан период от време.

* Класификации и номенклатури

Списъкът на основните статистически класификации и номенклатури, които ИС „Външна търговия“ ползва, включва:

- Комбинирана номенклатура на ЕС - ~ по 17000 позиции всяка година;
- Международна стандартна външнотърговска класификация (SITC) - ~ 4000 позиции на редакция;
- Класификация по широки икономически категории (BEC) - ~ 30 позиции;
- Класификация на икономическите дейности (NACE) - ~ 1000 позиции;
- Класификация на продуктите по икономически дейности (CPR) - ~ 5600 позиции на редакция;
- Класификатор на митническите учреждения в РБ ~ 80 позиции;
- Дефиниции на икономическите зони ~ 50 позиции;
- Номенклатура на страните и териториите за целите на външната търговия - ~ 250 позиции;
- Класификатор на валутите - ~ 80 позиции;
- Класификатор на режимите и други направления и процедури – за ЕКСТРАСТАТ - ~ 5 позиции;
- Класификатор на статистическите процедури – за системата ИНТРАСТАТ - ~ 3 позиции;
- Класификатор на вид преференции – за системата ЕКСТРАСТАТ - ~ 45 позиции;
- Класификатор за вид на сделката - ~ 20 позиции;
- Класификатор за вида на транспорта - ~ 25 позиции;
- Класификатор на условията на доставка - ~ 20 позиции;
- Класификатор на допълнителните мерни единици - ~ 30 позиции.

Класификациите се поддържат във вид на версии, актуални към съответните години. Системата поддържа информация за връзките между елементите на отделните класификации - както йерархиите в рамките на отделните класификации, така и връзките между елементи на

различни взаимосвързани класификации. Пример за всяка една от основните класификации или номенклатури е представен в Приложение № 1 към настоящото техническо задание.

2.3.2 Основни функционални компоненти

ИСВТ реализира своето предназначение, чрез следните основни функционални компоненти, предоставящи средства за:

- Събиране на данни за външнотърговските потоци:

Тази функционална компонента предоставя средства за зареждане и организиране в Първични регистри на входни данни за търговските трансакции, постъпващи в НСИ по трите канала на информация - ЕКСТРАСТАТ, ИНТРАСТАТ и Статистически наблюдения.

- Редактиране и обработване на микроданни:

Тази функционална компонента предоставя средства за автоматизирано извършване на формален и статистически контрол на постъпилите първични микроданни, редактиране на некоректните данни, изчисляване оборотите на търговци, изготвяне оценки по ИНТРАСТАТ и поддържане на Крайни регистри на наблюдения, съдържащи изчистените микроданни от външнотърговските сделки на Република България.

- Актуализиране на данни за търговците от СОРТ:

Тази функционална компонента предоставя средства за извличане и актуализиране на данни от изградения и поддържан от отдел „Управление на бази данни“ на дирекция „Информационни системи и инфраструктура“ на НСИ Статистически общ регистър на търговците.

- Предоставяне на данни на заинтересовани потребители:

Тази функционална компонента предоставя средства за генериране на справки и извличане на агрегирани данни за търговските трансакции на страната от външни потребители или генериране на изходни данни-файлове с предефиниран формат, които НСИ има задължение да предоставя на външни потребители като БНБ, МИЕ, ЕВРОСТАТ, ООН или на вътрешни потребители - други отдели в НСИ.

- Поддържане на общосистемна информация:

Тази функционална компонента предоставя средства за поддържане и администриране на общосистемна информация, необходима за функционирането на ИСВТ, като копия на статистическите класификации, ползвани от системата, данни за лимити, правила за прекодиране на стокови кодове и страни, и други.

2.3.3 Текуща функционалност

ИС „Външна търговия“ е изградена като система от два обособени модула – модул „Микроданни“, който е предмет на проекта, и модул „Макроданни“.

Модул „Микроданни“, който е предмет на проекта, включва следните основни функционалности:

- Зареждане, коригиране, редактиране и обработване на първични данни;
- Поддържане на Първични и Крайни регистри на наблюдения - микроданни;
- Поддържане и актуализиране на данни за търговците;
- Поддържане и ползване на статистически класификации;
- Администриране на конфигурационни данни за логическия контрол на обработките;
- Поддържане на общосистемна информация, администриране на групи и потребители в релационната БД.

2.3.4 Обща цел на проекта

Проектното предложение „Развитие на информационна система „Външна търговия“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на платформата“ реферира към усъвършенстване на съществуващата информационна система, създадена за отчитане на търговията на България с ЕС и с трети страни. Развитието на ИСВТ ще спомогне за осигуряване на ефективно функциониране на системата при непрекъснато увеличаващия се обем данни, за по-добра интеграция на използваните към момента административни източници и за оптимизиране на производствения процес. Предвижданите промени ще съкратят сроковете за производството на данните, ще създадат условия за подобряване на качеството на съставяната информация и ще способстват за по-пълното задоволяване на

нуждите на основните потребители на данни. Миграцията към нова платформа ще гарантира необходимата информационна сигурност на системата, която да е в съответствие с новите изисквания на Европейската Комисия.

2.4. Нормативна рамка

Проектът се осъществява в съответствие с изискванията, регламентирани със следните нормативни актове и стратегически документи:

- Закон за статистиката – урежда обществените отношения, свързани с осъществяването на статистическа дейност от органите на статистиката, регистрите и информационните системи, които те поддържат, както и обмена на данни между тях;
- Национална статистическа програма 2019;
- Стратегия за развитие на националната статистическа система на Република България, 2013 - 2017 г., изменена чрез удължаване до 2020 година;
- Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности;
- Регламент (ЕС) № 557/2013 на Комисията от 17 юни 2013 година относно достъпа до конфиденциални статистически данни за научни цели;
- Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3330/91 на Съвета;
- Регламент (ЕО) № 222/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 638/2004 за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки;
- Регламент (ЕС) № 1093/2013 на Комисията от 4 ноември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 1982/2004 на Комисията

по отношение на опростяването в рамките на системата Интрастат и събирането на информация по Интрастат;

- Регламент (ЕС) № 659/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за изменение на Регламент (ЕО) № 638/2004 за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите членки по отношение на възлагане на делегирани и на изпълнителни правомощия на Комисията за приемане на определени мерки, изпращане на информация от митническата администрация, обмен на поверителни данни между държавите членки, както и за определяне на статистическата стойност;
- Регламент (ЕО) № 1982/2004 на Комисията от 18 ноември 2004 година за изменение на Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки и за отмяна на Регламенти (ЕО) № 1901/2000 и (ЕО) № 3590/92 на Комисията;
- Регламент (ЕО) № 1915/2005 на Комисията от 24 ноември 2005 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1982/2004 с оглед опростяване регистрацията на количеството и спецификациите на особените движения на стоки;
- Регламент (ЕС) № 91/2010 на Комисията от 2 февруари 2010 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1982/2004 за прилагане на Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки по отношение на списъка със стоки, изключени от статистиката, изпращането на информация от данъчната администрация и оценката на качеството;
- Регламент (ЕС) № 96/2010 на Комисията от 4 февруари 2010 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1982/2004 за прилагане на Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите-членки, по отношение на прага на опростяване, търговията по характеристики на стопанската дейност, специфичните стоки и движения, и код на вида на сделката;
- Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1172/95 на Съвета;
- Регламент (ЕС) 2016/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 година за изменение на Регламент (ЕО) № 471/2009 относно статистиката на Общността за външната търговия с

трети страни по отношение на предоставянето на Комисията на делегирани и изпълнителни правомощия за приемането на определени мерки;

- Регламент (ЕС) 2016/2119 на Комисията от 2 декември 2016 година за изменение на Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕС) № 113/2010 на Комисията във връзка с адаптирането на списъка на митническите режими и определянето на данните;
- Регламент (ЕС) № 113/2010 на Комисията от 9 февруари 2010 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни по отношение на обхвата на търговията, определянето на данните, съставянето на статистиката за търговията по характеристики на стопанската дейност и по валута на фактуриране, както и специфични стоки или движения;
- Регламент (ЕС) № 92/2010 на Комисията от 2 февруари 2010 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни по отношение на обмена на данни между митническите органи и националните статистически органи, съставянето на статистиката и оценката на качеството;
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1253 на Комисията от 29 юли 2016 година за изменение на Регламент (ЕС) № 92/2010 по отношение на обмена на данни между митническите органи и националните статистически органи и съставянето на статистиката;
- Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа;
- Регламент (ЕС) № 1106/2012 на Комисията от 27 ноември 2012 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 471/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни по отношение на актуализиране на номенклатурата на държавите и териториите;
- Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза;
- Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност;
- Закон за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки;
- Наредба № Н-4/21.12.2007 г. за прилагане на система Интрастат;

- Наредба за различните или специфичните правила, които ще се прилагат за специфичните стоки и движения на стоки, референтните периоди, начина на тяхното отчитане и деклариране, както и стоките, които ще бъдат изключени от статистическата дейност за вътрешнообщностната търговия със стоки;
- Инструкция за предоставяне на данни за вътрешнообщностната търговия със стоки от Националната агенция за приходите на Националния статистически институт и за взаимодействието между двете институции във връзка с функционирането на система Интрастат;
- Споразумение за сътрудничество и обмен на информация между Националния статистически институт и Агенция „Митници“;
- Закон за митниците;
- Наредба № Н-17 от 13.12.2006 г. за прилагане на разпоредбите на Приложение № 37 и Приложение № 38 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията относно писмено деклариране чрез Единния административен документ;
- Регламенти на ЕС в областта на Бизнес статистиката, информационната сигурност и митническото законодателство;
- Закон за електронното управление;
- Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги;
- Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

3. Цели, обхват и очаквани резултати от изпълнение на проекта

3.1. Общи и специфични цели на проекта

Проектът е насочен към поддържане на ефективно функциониране при непрекъснато нарастващия обем данни, осигуряване на информационната сигурност, бързодействието, надеждността и актуалността на съществуващата ИСВТ, както и към задоволяване на нарастващите нужди на основните потребители. Това може да бъде постигнато в резултат от развитието на системата чрез използване на съвременни ИТ решения, надграждане на наличните и добавяне на нови функционалности, като се вземат предвид

настъпилите и предстоящите промени в Европейското законодателство и изискванията на Европейската комисия.

Постигането на общата цел ще бъде реализирано чрез следните специфични цели, съответстващи на планираните по проекта дейности:

- **Специфична цел 1:** Миграция на платформата на модул „Микроданни“ на ИСВТ чрез използването на съвременни високотехнологични ИТ решения;
- **Специфична цел 2:** Добавяне на нови функционалности и промяна на съществуващите функционалности на ИСВТ;
- **Специфична цел 3:** Интегриране на ИСВТ с други ИС на НСИ – СОРТ, РСЕ и ИСБС. ИСВТ използва информация от други ИС в НСИ, за тази цел следва да се изградят функционалности за автоматичен обмен на данни по зададени критерии;
- **Специфична цел 4:** Гаранционна поддръжка на ИСВТ за срок от 36 месеца, която включва:
 - Предоставяне на консултации на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ относно администриране, настройване, конфигуриране, мониторинг и експлоатация на системата;
 - Отстраняване на възникнали проблеми в приложния софтуер на системата;
 - Отстраняване на възникнали проблеми в инсталациите, конфигурациите и настройките на сървърите на системата;
 - Реализиране на малки промени и/или допълнения в приложния софтуер, конфигурацията и настройките на системата и сървърите, на които е инсталирана.

Постигането на целите на настоящото ТЗ ще осигури възможност за работа със системата чрез новите версии на най-популярните Интернет-браузъри (в това число Microsoft Edge, Microsoft Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox).

Постигането на целите на проекта ще улесни работата в областта на статистиката на външната търговия със стоки и ще подобри като цяло качеството на външнотърговските данни, по-конкретно чрез:

- Осигуряване на бързодействие и надеждност на Информационна система „Външна търговия“ при непрекъснато нарастващ обем данни и повишени изисквания за информационната сигурност;
- Намаляване на времето и необходимите ресурси от страна на НСИ за производство на статистически данни за външната търговия със стоки

за осигуряване на необходимите данни за ключовите потребители, включително Евростат и държавите членки;

- По-пълно използване на административни данни като източник на информация за изчисляване на допълнителни показатели за външната търговия със стоки, включително за вноса и износа на стоки по бизнес характеристики на предприятията;
- Използване на добрите европейски практики в областта на статистиката за международната търговия със стоки;
- Създаване на възможност за свързване на микроданните между различни изследвания, анализ на резултатите и в следствие на това, подобряване на качеството на информацията от статистиката за външната търговия със стоки;

3.2. Обхват на проекта

Описаните в т. 3.1 цели се осъществяват с изпълнението на следните основни дейности, които формират обхвата на проекта:

- *Дейност 1 - Разработване на системен проект*
- *Дейност 2 - Развитие на информационна система „Външна търговия“ за миграция на платформата на модул „Микроданни“ чрез използването на съвременни високотехнологични ИТ решения.*
- *Дейност 3 - Развитие на информационна система „Външна търговия“ за добавяне на нови функционалности и промяна на съществуващите.*
- *Дейност 4 - Тестване на системата*
- *Дейност 5 - Провеждане на обучение на служителите на НСИ за работа с ИСВТ*
- *Дейност 6 - Внедряване*
- *Дейност 7 - Гаранционна поддръжка*

3.3. Целеви групи

Целевите групи, към които е насочен проектът, обхващат:

- Национален статистически институт;
- Ключови потребители – БНБ, Евростат, държавите членки, ООН, министерства;

- Други потребители - правителства, предприятия, академични и европейски изследователи, държавни администрации, браншови и международни организации, бизнес среди, физически лица и други лица, осъществяващи публични функции.

3.4. Очаквани резултати

Очакваните резултати от изпълнението на настоящата поръчка са:

- Внедрена в експлоатация ИСВТ, базирана на съвременни ИТ решения, с надградени и добавени нови функционалности, с бързодействие и сигурност, необходими за ефективното производство и съхранение на статистическите данни за износа и вноса на стоки;
- Внедрена в експлоатация ИСВТ, използваща съвременни средствата за изготвяне на навременна и висококачествена статистика за износа и вноса на стоки, отговаряща на нарасналите нужди на основните потребители;
- Разработена документация за ИСВТ – техническо описание, ръководство за потребители, ръководство за администриране и поддръжка;
- Проведено обучение за работа с усъвършенстваната ИСВТ на служителите на НСИ.

3.5. Период на изпълнение

Периодът на изпълнение е 12 месеца, но не по късно от 31.12.2020 година.

Участниците трябва да изготвят подробен график, в който следва да се конкретизират сроковете за изпълнение на всяка дейност и поддейност от настоящата поръчка. Графикът за изпълнение трябва да бъде съобразен с продължителността на дейността и не може да надвишава 12 месеца от дата на сключване на договора.

4. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

НСИ има дългогодишен опит в изграждане и поддържане на web-базирани информационни системи, които обслужват както

вътрешноадминистративната дейност на института, така и външни потребители. Релевантен към настоящия проект пример за информационна система е ИСВТ.

Предназначението на ИСВТ е да автоматизира дейностите, извършвани от отдел „Статистика на външната търговия със стоки“ на НСИ при събиране и обработване на микроданни за външнотърговските трансакции, извършване анализ на данните и формиране на изходни файлове и справки, предназначени за различни потребители.

ИСВТ е изградена като система от два обособени модула - модул „Микроданни“, който е предмет на проекта, и модул „Макроданни“.

4.1. Модул „Микроданни“ включва следните основни функционалности:

4.1.1. Събиране на данни за външнотърговските потоци

Системата предоставя функционалност за зареждане на първичните микроданни за външнотърговската дейност на страната, постъпващи по трите канала на информация (ЕКСТРАСТАТ, ИНТРАСТАТ и Статистически наблюдения), в изградените Първични регистри на наблюдения в БД на системата.

4.1.1.1. Зареждане на данни от Агенция „Митници“

Чрез тази функционалност на системата Технолог-микроданни ще извършва автоматизирано зареждане на файловете с първични микроданни, постъпващи от Агенция „Митници“, в Първичните регистри на наблюдения в БД на системата:

- Месечни файлове с микроданни за вноса / износа и пристиганията / изпращанията на стоки под митнически контрол;
- Годишен файл с микроданни за вноса / износа и пристиганията / изпращанията на стоки под митнически контрол;
- Месечен файл с допълнителна информация (за оборотите на търговците от вътрешнообщностна търговия в ЕС на стоки под митнически контрол).

4.1.1.2. Зареждане на данни от Национална агенция за приходите

Чрез тази функционалност на системата Технолог-микроданни извършва автоматизирано зареждане на месечни файлове от Националната агенция за приходите с единични записи за подадените ИНТРАСТАТ декларации за съответния месец и корекциите за предишни месеци в Първичните регистри на наблюдения в БД на системата:

- Файл с данни за подателите на ИНТРАСТАТ декларации;
- Файл с нулеви декларации;

- Файл с редове от ненулеви декларации.
- Файл с данни от европолетата на ДДС декларациите.

Системата извършва контрол само за наличие на всички необходими полета (като структура на записа) и на данни-типовете на полетата, без да извършва формален и статистически контрол на данните. Всеки един запис се регистрира като първично съобщение в съответния Първичен регистър на наблюдения в БД на системата. При наличие на проблем с данните на някой ред от файла системата визуализира информация за проблема и анулира цялото зареждане.

4.1.1.3. Анулиране на зареждане на файл с първични данни

Чрез тази функционалност на системата Технолог-микроданни анулира (сторнира) зареждане на файл, което е било извършено погрешка. При анулиране на зареждането на даден файл системата изтрива всички записи в Първичните регистри, които са били заредени чрез указания файл. Анулирането на зареждане на файл с първични данни се извършва посредством екранна форма на потребителското приложение, чрез която ще могат да бъдат търсени и извличани данни за списъка на заредените файлове.

4.1.1.4. Въвеждане и редактиране на данни за движението на специфични стоки

Технолог със специални права на достъп въвежда данни за движението на специфични стоки в Първичните регистри на наблюдения. Системата позволява на потребителя да извършва следните дейности:

- Търсене и извличане на първични данни за движение на специфични стоки;
- Въвеждане и редактиране на редове от отчети за движение на специфични стоки;
- Обработване / сторниране / анулиране на записи с данни от отчети за движение на специфични стоки.

4.1.2. Редактиране и обработване на микроданни

4.1.2.1. Търсене, извличане и редактиране на първични микроданни

Системата предоставя потребителски интерфейс, чрез който технологите на микроданни и методолозите търсят, извличат, визуализират и редактират записи с микроданни от Първичните регистри на наблюдения.

За всеки тип първични записи има разработена отделна екранна форма. Основните визуални компоненти в тези екранни форми включват:

- Табличен панел, съдържащ списък от записи с извлечени първични микроданни;
- Панел с полета за визуализиране и редактиране на текущо избрания запис от списъка с извлечените записи;
- Панел, съдържащ списъка с проблеми, открити от системата при обработката на текущо избрания запис;
- Панел с бутони за стартиране на обработка, автоматични корекции, сторниране и анулиране на текущо избрания запис.
- Панел съдържащ информация върху кои полета вече е извършена корекция като се индикира дали тя е в следствие на автоматични или ръчни корекции.
- Връзка чрез бутон към екранна форма за история на направените върху записа корекции (автоматични и ръчни).

Екранните форми върху първичните микроданни предоставят възможности на Методолог и Технологи – микроданни за:

- Търсене по произволна комбинация от полета на съответните първични микроданни;
- Търсене по клас, код и конкретно описание на проблем, констатиран при обработката на записите;
- Визуализиране на извлечените данни както в табличен вид, така и като отделни записи (Free Form Style – Single Record);
- Визуализиране на констатираните проблеми при обработката на съответния първичен запис с микроданни;
- Възможност за редактиране на записи (както в табличния панел, така и в единичния панел);
- Контрол на възможността за редактиране на данните в зависимост от статуса на обработката им;
- Въвеждане на кодови полета чрез падащи списъци или диалогови прозорци за избор на стойност (List-Of-Values);
- Сортиране на списъка от извлечените записи по отделно поле или по няколко полета в нарастващ или намаляващ ред;
- Експортиране на извлечените данни в MS Excel;
- Извършване на автоматично коригиране, обработване, сторниране, анулиране и сторниране на анулиране на отделен запис с първични данни.

Системата съхранява пълна история на извършените промени в записи с първични микроданни и позволява указани от потребителя промени, за които има записи в историята на промените, да бъдат сторнирани и да бъдат възстановени оригиналните стойности на съответните полета.

4.1.2.2. Автоматично коригиране на първични микроданни

ИС „Външна търговия“ предоставя функционалност, чрез която се извършва автоматично коригиране на някои проблеми в първичните данни, свързани с непопълнени задължителни полета и некоректни стойности в някои от полетата. Тези автоматични корекции се извършват по предварително дефинирани алгоритми и се прилагат върху първичните данни за ЕАД и редовете от декларациите по ИНТРАСТАТ. Видовете автоматични корекции и техните алгоритми са дефинирани от НСИ и са описани в Приложение №2 „Видове автоматични корекции“.

Предефинираните автоматични корекции се прилагат само върху първични записи, които подлежат на последващо обработване. Системата позволява автоматичните корекции да бъдат извършвани многократно, като по този начин при всяко следващо прилагане могат да бъдат взети предвид евентуалните промени в първичните данни или конфигурационните таблици на системата.

4.1.2.3. Автоматично коригиране на група от записи с първични микроданни

Системата предоставя възможност на технолозите на микроданни да извършват автоматични корекции в данните за група от избрани първични записи. Потребителят може да зададе условие за избор (условията за избор са ограничени) на първични записи, да ги извлече и да извърши предефинираните автоматични корекции върху тях.

4.1.2.4. Автоматично коригиране на отделен запис с първични микроданни

Системата предоставя възможност на методолозите да извършат автоматични корекции в данните на отделен запис с първични данни. Тази функционалност е достъпна чрез специален бутон в екранните форми за търсене, извличане и редактиране на първични данни от ЕАД и редове от декларации по ИНТРАСТАТ.

4.1.3. Логически контрол и обработване на първични микроданни

4.1.3.1. Логически контрол и пакетно обработване на група от записи с първични микроданни

Системата предоставя функционалност за извършване на логически контрол и пакетно обработване на група от записи с първични данни. Тази функционалност се използва от технолозите на микроданни за обработване на записи от новозареден файл с първични данни.

Пакетното обработване може да се извършва многократно (а не само еднократно след зареждането на файл с първични данни) върху първични записи, които все още не са в крайно състояние (т.е. върху записи, които все още са „нови, необработени“, „проблемни“ или „отложени“). При анулиране

на обработката се анулира цялата обработка и не може да се указва обработката на кои записи да се анулира и на кои да се потвърди.

4.1.3.2. Логически контрол и обработване на отделен запис с първични микроданни

Системата предоставя функционалност, чрез която се извършва логически контрол и обработване на отделен запис с първични микроданни. Тази функционалност се изпълнява като част от пакетна обработка на група от първични записи (виж предишната точка) или като отделна (самостоятелна) операция, извършвана от методолог или технолог на микроданни върху избран първичен запис след прегледа и редактирането му.

Системата извършва логически контрол на данните и регистрира в БД списъка на евентуалните констатирани проблеми. Логическият контрол включва:

- Формален контрол на данните – наличност на задължителни полета в данните, валидност на използваните кодове от класификации през съответния отчетен период;
- Статистически контрол на данните – включва проверка на набор от дефинирани от методолозите на НСИ зависимости между отделните полета или записи;
- Обобщен логически анализ на първичните данни – включва проверка на дефинирани от методолозите на НСИ зависимости между данните, касаещи порцията от данни като цяло.

Ако изискванията на различните видове логически контрол са изпълнени системата актуализира Крайните регистри на наблюдения и вътрешния регистър на търговците и маркира записа като „успешно обработен“.

Подробна спецификация на алгоритмите на логическите проверки, както и отнасянето на типовете проблеми по класове и видове („фатални грешки“ или „предупреждения“) са представени в Приложение № 3

4.1.3.3. Сторниране на обработката на запис с първични микроданни

Системата предоставя функционалност за сторниране (анулиране) на извършена обработка на запис с първични микроданни.

При сторниране на обработен запис с първични данни системата автоматично изтрива регистрираното резултатно събитие в Крайния регистър на наблюдения, актуализира обратно данните за съответния търговец и връща записа с първични данни обратно в състояние „Нов, необработен“. След сторнирането записът може да бъде редактиран и повторно обработен или да бъде анулиран.

Сторниране на извършена обработка на първични микроданни се налага в два случая:

- Ако дадени първични данни преминат успешно през логическия контрол, заложен в системата и бъдат отразени в Крайните регистри на наблюдения и вътрешния регистър на търговците, но по някаква причина по-късно бъде установено, че първичните данни не са били верни и трябва да бъдат коригирани. (В този случай сторнирането се налага, за да бъде върнат записът обратно в състояние „Нов, необработен“, след което системата ще позволи той да бъде редактиран и обработен повторно);
- Ако като част от обработката на даден запис с първични данни трябва да се сторнира обработката на друго вече обработено първично съобщение (например, при обработване на „коригиращ“ или „изтриващ“ ред от ИНТРАСТАТ декларация трябва съответния оригинален ред да бъде анулиран).

В първия случай сторнирането се инициира съзнателно от служител чрез специален бутон в екранната форма за търсене, извличане и редактиране на първични данни, а във втория се извършва автоматично от системата.

4.1.3.4. Анулиране на запис с първични данни

Системата предоставя функционалност, чрез която запис с първични данни, чиято обработка все още не е приключила (т.е. записът текущо се намира в състояние „Нов, необработен“, „Проблемен“ или „Отложен“), да бъде анулиран и да бъде изключен от последващи обработки.

4.1.3.5. Де-анулиране на запис с първични данни

Системата предоставя възможност запис с първични данни, който е бил анулиран ръчно от някой служител, да бъде върнат обратно в състояние „Нов, необработен“. Де-анулирането се извършва от Технологи – микроданни или Методолог чрез специален бутон в екранната форма за търсене, извличане и редактиране на първични данни и се използва в случаи, когато анулирането на записа е било извършено погрешно.

4.1.4. Генериране на контролни справки върху обработките на първични данни

Системата предоставя функционалност за генериране на контролни справки за резултата от обработките на първични данни, включващи:

- Справка за брой грешки по вид;
- Справка с контролни суми върху първичните микроданни;

- Справка за общ оборот по фирми върху първичните микроданни;
- Справка за търгувани обеми по глави от КН и страни;
- Таблица за декларираните данни по ИНТРАСТАТ.

Тази функционалност се използва от методолозите и технолозите на микроданни за следене на процеса на обработване на първичните данни и анализ на проблемите при обработките. Всяка контролна справка се стартира след задаване на необходимите входни параметри, спрямо които ще се филтрират данните, обхванати от справката. Изходният резултат се визуализира на екран и може да бъде съхранен във външен файл.

4.1.5. Поддържане на Крайни регистри на наблюдения

4.1.5.1. Актуализиране на Крайните регистри на наблюдения

Системата автоматично актуализира Крайните регистри на наблюдения при успешното обработване на постъпили първични микроданни.

4.1.5.2. Търсене и извличане на данни от Крайните регистри на наблюдения

Системата предоставя набор от екранни форми, чрез които технолозите на микроданни и методолозите могат да търсят, извличат и визуализират записи с изчистени микроданни от Крайните регистри на наблюдения.

Интерфейсът притежава възможности за:

- Търсене по произволна комбинация от полета на съответните данни;
- Визуализиране на извлечените данни както в табличен вид, така и като отделни записи (Free Form Style – Single Record);
- Експортиране на извлечените данни в MS Excel.

4.1.5.3. Сторниране на обработката на запис с първични микроданни

Системата предоставя функционалност за сторниране (анулиране) на извършена обработка на запис с първични микроданни за Технолог – микроданни и Методолог, ако отчетния период, за който се отнася съответната трансакция не е затворен.

При сторниране на обработен запис с първични данни системата автоматично изтрива регистрираното резултатно събитие в Крайния регистър на наблюдения, актуализира обратно данните за съответния търговец и връща записа с първични данни обратно в състояние „Нов, необработен“. След сторнирането записът може да бъде редактиран и повторно обработен или да бъде анулиран.

4.1.6. Изготвяне на оценка на неотговорили търговци по ИНТРАСТАТ

Тази функционалност на системата автоматизира дейността по изготвяне на оценки на неотговорили търговци по ИНТРАСТАТ. Системата предоставя средства за:

- Определяне на списъка на неотговорилите търговци по ИНТРАСТАТ, чиито обороти трябва да бъдат оценени;
- Изчисляване на месечния оборот на отделните търговци на база на данните им за предишните месеци или декларациите им по ЗДДС;
- Изчисляване на структурата на търговията;
- Разпределяне на оценените обороти на отделните търговци по страни и стоки;
- Изчисляване на общия оборот на тези търговци, който не може да бъде разпределен по страни и стоки;
- Възможност за ръчно редактиране на детайлите на оценка на неотговорили търговци;
- Разнасяне на изготвената оценка в Крайните регистри.

Чрез потребителския интерфейс технолозите и методолозите визуализират, редактират и допълват изчислените от системата оценки и разпределения. Системата реализира алгоритмите за определяне на списъка на неотговорилите, оценяването на техните обороти, изчисляването на структурата на търговията, разпределянето на оценените обороти на търговците по страни и стоки и разнасянето им в Крайните регистри и натрупаните месечни обороти на търговците.

4.1.6.1. Определяне на списъка на неотговорилите търговци

Чрез тази функционалност на системата се определя списъка на търговците по ИНТРАСТАТ, които са били задължени, но не са подали информация за търговията си по ИНТРАСТАТ за даден месец и поток. Определянето на списъка на неотговорилите търговци се изпълнява автоматично при стартиране на работата по нова оценка на неотговорили търговци по ИНТРАСТАТ, а също така може да бъде изпълнявано в рамките на вече започната оценка (за да бъде актуализиран списъка на неотговорилите, ако има постъпили нови данни в системата).

4.1.6.2. Изчисляване на оценка на оборотите на неотговорилите търговци

Системата предоставя функционалност, чрез която по описания в Приложение № 4 алгоритъм се изчислява оценка на месечните обороти на неотговорилите търговци по ИНТРАСТАТ. Тази функционалност може да се прилага както групово върху всички неотговорили търговци, така и върху отделен търговец.

4.1.6.3. Изчисляване на структурата на търговията

Системата предоставя функционалност, чрез която се изчислява структурата на цялата търговия по страни и стоки по съответния поток на ИНТРАСТАТ за дадения месец (или за няколко месеца назад).

Структурата на търговията се използва като шаблон, по който да се извърши разпределянето по страни и стоки на оценките на тези търговци, за които липсват данни за търговията им през предходните месеци, на базата на които да се разпределят техните оценки.

Изчисляването на структурата на цялата търговия се извършва по предефиниран алгоритъм. При определяне на структурата на търговията се изчислява не само процентния дял на съответната комбинация от страна и стока (по 8-значен код от КН), а се изчисляват и 2 коефициента, представляващи цена за единица тегло и цена за единица количество по допълнителна мярка. Тези коефициенти се използват по-късно за изчисляване на нетно тегло и количество по допълнителна мярка на базата на статистическата стойност, разпределена върху съответната комбинация от страна и стока.

4.1.6.4. Разпределяне на оценките на неотговорилите търговци по страни и стоки

Системата предоставя функционалност, чрез която по алгоритъма описан в Приложение № 4 се разпределят по страни и стоки оценките на месечните обороти на неотговорилите търговци. Използва се 8-значния код на стоката от КН.

4.1.6.5. Редактиране на детайлите на оценка на неотговорили търговци

Потребителският интерфейс за работа с оценки на неотговорили търговци позволява на служителите, изготвящи оценките, ръчно да добавят, редактират и изтриват данни в детайлите на оценките. Системата позволява тези действия да бъдат извършвани само, ако съответната оценка не е разнесена в Крайните регистри на наблюдения.

4.1.6.6. Разнасяне на оценка на неотговорили търговци в Крайните регистри

Чрез тази функционалност на системата се извършва разнасяне на оценка на неотговорили търговци в Крайните регистри на наблюдение. Процесът се стартира от служител, обработващ оценката, и системата автоматично създава записи за търговски трансакции в Крайните регистри на наблюдения, съответстващи на редовете в разпределението на оценките на отделните търговци по страни и стоки.

При успешно разнасяне на оценка на неотговорили търговци в Крайните регистри системата маркира оценката като „Успешно обработена“ и не позволява да бъдат коригирани нейните детайли. Ако все пак такива корекции трябва да бъдат направени, системата позволява разнасянето на

оценката да бъде сторнирано (при което ще бъдат изтрети съответните записи в Крайните регистри) и оценката ще бъде отворена обратно за корекции.

4.1.7. Изготвяне оценка на необхванатите потоци по ИНТРАСТАТ

Тази функционалност на системата автоматизира дейността по изготвяне на оценки на необхванатите потоци по ИНТРАСТАТ. Системата предоставя средства за:

- Изчисляване на общата стойност на оценка на необхванат поток;
- Изчисляване на структурата на търговията;
- Генериране на помощни справки върху структурата на търговията;
- Възможност за ръчно редактиране на детайлите на оценка на необхванати потоци;
- Разнасяне на изготвената оценка в Крайните регистри.

Функционалността за изготвяне на оценки на необхванати потоци позволява на технолозите и методолозите да визуализират, редактират и допълват изчисленията от системата оценки и разпределения, а съвършни процедури реализират алгоритмите за изчисляване на общата стойност на оценката и структурата на търговията и разнасянето на разпределението на оценката по страни и стоки в Крайните регистри.

Системата позволява разнасянето да бъде сторнирано (при което автоматично ще бъдат изтрети съответните регистрирани записи в Крайните регистри) и оценката да бъде отворена обратно за редактиране.

4.1.7.1. Изчисляване на общата стойност на оценка на необхванат поток по ИНТРАСТАТ

Системата предоставя функционалност, чрез която се изчислява общата стойност на оценка на необхванат поток по ИНТРАСТАТ. За целта системата изчислява следните стойности за съответния месец и поток:

- Общ оборот от ИНТРАСТАТ декларациите на търговците над прага за наблюдение;
- Общ оборот от оценката на неотговорилите търговци по ИНТРАСТАТ;
- Общ оборот от ИНТРАСТАТ декларациите на търговците под прага за наблюдение;
- Общ оборот от търговията с ЕС под митнически контрол на търговци, които са над прага за наблюдение по ИНТРАСТАТ;

- Общ оборот от търговията с ЕС под митнически контрол на търговци, които са под прага за наблюдение по ИНТРАСТАТ;
- Оценка на общата стойност на необхванатия поток, изчислена на база на горните числа и предефиниран коефициент (процентен дял на необхванатия поток), зададен от НСИ.

Изчисляването се извършва автоматично при стартиране на работата по нова оценка, а също така може да бъде извършвано и по-късно по желание на служителя (за да може да се вземат предвид евентуалните извършени корекции в първичните данни).

4.1.7.2. Изчисляване на структурата на търговията

Системата предоставя функционалност, чрез която се изчислява структурата на цялата търговия по страни и стоки по съответния поток на ИНТРАСТАТ за дадения месец (или за няколко месеца назад).

Изчисляването на структурата на търговията се извършва по предефиниран алгоритъм.

При определяне на структурата на търговията системата изчислява не само процентния дял на съответната комбинация от страна и стока, а изчислява и 2 коефициента, представляващи цена за единица тегло и цена за единица количество по допълнителна мярка. Структурата на търговията се изчислява по 8-значен код на стока от КН.

4.1.7.3. Генериране на помощни справки върху структурата на търговията

Системата предоставя функционалност да се формират помощни справки, използвани текущо от технолозите на оценки на необхванати потоци чрез потребителския интерфейс на модул „Микроданни“:

- списък на трансакциите над определена сума;
- списък на трансакциите с голяма разлика между стойност и статистическа стойност;
- списък на месечните обороти от ДДС декларациите на търговците под прага за наблюдение по ИНТРАСТАТ, които нямат подадени ИНТРАСТАТ декларации или ЕАД за търговия под митнически контрол.

4.1.7.4. Редактиране на детайлите на оценка на необхванати потоци

Потребителският интерфейс за работа с оценки на необхванати потоци по ИНТРАСТАТ позволява на Методолог и Технолог - оценки на необхванати потоци ръчно да добавят, редактират и изтриват данни в детайлите на оценките, ако съответната оценка все още не е разнесена в Крайните регистри на наблюдения.

4.1.7.5. Разнасяне на оценка на необхванати потоци в Крайните регистри

Тази функционалност на системата извършва разнасяне на оценката на необхванати потоци по ИНТРАСТАТ в Крайните регистри на наблюдение. Разнасянето се стартира от служител, обработващ оценката и Системата автоматично ще създаде записи за търговски трансакции в Крайните регистри на наблюдения, съответстващи на редовете в разпределението на оценката по страни и стоки.

Системата позволява разнасянето на оценката да бъде сторнирано (при което ще бъдат изтрети съответните записи в Крайните регистри) и оценката ще бъде отворена обратно за корекции.

4.1.8. Експортиране на данни към БД „SIMSTAT“

В системата е реализирана функционалност за експортиране в БД „SIMSTAT“ на данните за изпращанията по ИНТРАСТАТ, обработени и регистрирани в Крайните регистри, както и на евентуалните корекции/изтривания на данни за изпращанията по ИНТРАСТАТ, които вече са били експортирани към БД „SIMSTAT“.

За целта в БД на модул „Микроданни“ са добавени служебни таблици, в които системата вътрешно следи кои записи в Крайния регистър са новодобавени и кои са били изтрети (сторнирани), кои записи вече са експортирани към БД „SIMSTAT“, а също и съответствието между URI по SIMSTAT и уникалните номера на сделки, зададени от НАП и АМ.

Експортирането се извършва през служебна екранна форма в потребителския интерфейс, в която служител със специални права на достъп има възможност да укаже отчетните периоди (от-до), които да бъдат обхванати от експорта към БД „SIMSTAT“, след което да стартира експортирането. Новодобавените или изтретите сделки от Крайния регистър, които са извън указания период, няма да бъдат включвани в експорта.

Системата съхранява в служебна таблица в БД служебна информация (audit log) за извършените експортирания на данни към БД „SIMSTAT“.

4.1.9. Поддържане и актуализиране на данни за търговците

Пълна информация за търговците (регистрационни данни, юридически статут, трета декларираща страна, лица за контакт, сливания/разделяния, регистрация по ЗДДС, статус по ИНТРАСТАТ, лицензи за търговия със специфични стоки, временни освобождавания от задължението за подаване на нулеви декларации по ИНТРАСТАТ и други) се поддържа в Статистически общ регистър на търговците, поддържан от отдел „Управление на база данни“.

ИС „Външна търговия“ поддържа в собствената си БД данни за търговците, които са необходими за функционирането на системата и са съхранени в данни-структури, оптимизирани за нуждите на системата. Част от тези данни (като например регистрационните данни) се извличат от СОРТ, а друга част (като например данни за оборотите на търговците) се изчисляват от системата на база на постъпилите първични данни за външнотърговските потоци.

Системата предоставя следната функционалност за поддържане и актуализиране на данни за търговците:

- Търсене, извличане и визуализиране на данни за търговците;
- Актуализиране на данни за обороти на търговците при обработване на първични микроданни;
- Ползване на данни от СОРТ;
- Актуализиране на СОРТ с данни за оборотите на търговците.

4.1.9.1. Търсене, извличане и визуализиране на данни за търговците

Системата предоставя потребителски интерфейс, чрез който технолозите на микроданни и методолозите търсят, извличат и визуализират данни за търговците, съхранявани в БД на системата.

Потребителският интерфейс притежава възможности за:

- Търсене по произволна комбинация от полета на съответните данни;
- Визуализиране на извлечените данни както в табличен вид, така и като отделни записи (Free Form Style – Single Record);
- Експортиране на извлечените данни в MS Excel.

Данните за търговците се актуализират само от системата чрез извличане на данни от СОРТ и в резултат на обработване на първични микроданни.

4.1.9.2. Актуализиране на обороти и други данни за търговците при обработване на първични микроданни

Системата автоматично натрупва месечните и годишните обороти на търговците. Натрупването се извършва в резултат на обработване на постъпилите първични данни.

4.1.9.3. Ползване на данни от Статистическия общ регистър на търговците

Системата предоставя функционалност за автоматизирано извличане на следните данни от БД на СОРТ, поддържан от отдел

„Управление на бази данни“, и актуализиране на съответните записи за търговците в БД на ИСВТ:

- Регистрационни данни за търговците (имена, адреси, телефонни номера, лица за контакт и други);
- Годишни данни за отрасловата принадлежност на търговеца;
- Месечни данни за статуса на търговците по ИНТРАСТАТ и за наличието на регистрация на търговците по ЗДДС;
- Лицензи за търговия със специфични стоки;
- Временни освобождавания от задължението за подаване на нулеви декларации по ИНТРАСТАТ;
- Искане за повишаване на конфиденциалността при търговията с определени стоки.

Изброените данни се поддържат със средствата на СОРТ. ИСВТ, която извлича данните от БД на СОРТ и актуализира записите на търговците в собствената си БД без да ги валидира.

4.1.9.4. Актуализиране на Статистическия общ регистър на търговците с данни за натрупаните месечни обороти

Системата предоставя функционалност за периодично актуализиране на СОРТ с данни за натрупаните месечни обороти от търговците, изчислени от ИСВТ.

Това се извършва обикновено веднъж месечно след приключването на месечните обработки на постъпилите първични данни в ИС „Външна търговия“, но може да бъде изпълнявана многократно за един и същ отчетен период.

4.1.10. Предоставяне на данни на потребители

4.1.10.1. Предоставяне на данни на външни потребители по договор

Системата предоставя функционалност за автоматизирано генериране на данни-файлове за външни потребители, с които НСИ има сключено споразумение или договореност. Тези изходни файлове се генерират от Крайните регистри на наблюдения. Генерирането на изходни-данни файлове се извършва от технолог на микроданни, който задава периода, за който се отнасят файловете.

4.1.10.1.1. Месечни файлове с данни и годишни файлове с окончателни данни за Българската народна банка.

Генерират се два файла (един файл с микроданни за трансакциите по ИНТРАСТАТ и един по ЕКСТРАСТАТ). Файловете се генерират за конкретен месец;

4.1.10.1.2. Месечни файлове с данни и годишни файлове с окончателни данни за Министерството на икономиката

Генерират се 2 файла – един файл с микроданни за трансакциите по ИНТРАСТАТ и един по ЕКСТРАСТАТ. Файловете се генерират за конкретен месец.

4.1.10.1.3. Месечни файлове с данни и годишни файлове с окончателни данни за Министерството на земеделието, храните и горите;

Файловете, които се генерират за МЗХГ, са подобни на тези за МИ, но съдържат различни полета с данни в съответствие договореността между НСИ и МЗХГ.

4.1.10.1.4. Месечни файлове с данни и годишни файлове с окончателни данни за БД „COMEXT“ на Евростат;

Файловете се генерират за конкретен месец по спецификация на Евростат съгласно DocMET 400.

4.1.10.1.5. Годишни файлове с окончателни данни за Организацията на обединените нации.

Файловете се генерират според изискванията на ООН.

4.1.10.2. Предоставяне на данни на потребители в НСИ

Системата предоставя функционалност за автоматизирано генериране на данни-файлове, ползвани от отдел „Статистика на външната търговия със стоки“ и други организационни единици на НСИ, както следва:

4.1.10.2.1. Файлове с данни за отдел „Статистика на външната търговия със стоки“ на НСИ;

4.1.10.2.1.1. Файлове с данни за каталог на стоките-представители за внос/пристигания или износ/изпращания

Файловете с данни за изготвяне на каталог на стоки-представители се генерират от технолог на микроданни и включват данни за период от една година. Тези файлове са необходими за изчисляване на индекси на цените на износа и вноса на стоки. За двата отделни потока (внос/пристигания и износ/изпращания) се формират отделни файлове.

4.1.10.2.1.2. Файлове с данни за индекси на цени по SITC за внос/пристигания или износ/изпращания

Файловете с данни за индекси на цени по SITC се генерират от технолог на микроданни на всеки 3 месеца и включват данни от началото на

годината до края на указания в екрана период. За двата отделни потока (внос/пристигания и износ/изпращания) се формират отделни файлове.

4.1.10.2.2. Файлове с данни за отдел „Нефинансови национални и регионални сметки“ на НСИ

Файловете с данни за отдел „Нефинансови национални и регионални сметки“ на НСИ са необходими за генериране на изходен файл с данни за формиране на индекси на цени по NACE. Тези файлове се генерират на всеки 3 месеца и включват данни от началото на годината до края на указания в екрана период. За двата отделни потока (внос/пристигания и износ/изпращания) се формират отделни файлове.

4.1.10.2.3. Файл с данни за изготвяне на таблици „Ресурс-използване“

Тези файлове се генерират от технолог на микроданни и се предоставят на отдел „Ресурс-използване“ на НСИ за изчисляване на търгуваните обеми по CIF и FOB. Генерираните файлове обхващат данните за една година, като за двата отделни потока (внос и износ) се формират отделни файлове.

4.1.11. Служебни дейности и поддържане на общосистемна информация

Системата осигурява въвеждане и поддържане на използваните класификации, номенклатури и конфигурационни данни за системата, както и добавяне на нови класификации и номенклатури при добавяне на ново поле.

4.1.11.1. Администриране на данни за статистически класификации

ИСВТ поддържа в собствената си база данни копия на статистическите класификации, необходими за функционирането на системата. Еталоните на класификациите се поддържат във и със средства на ИС „Статистически класификации“.

ИСВТ предоставя функционалност за:

4.1.11.1.1. Зареждане на съдържание на класификация, експортирано от ИС „Статистически класификации“;

Чрез тази функционалност на системата се актуализират в БД на ИСВТ копията на основните статистически класификации, използвани от системата и зареждат новите им версии от файл, съдържащ версия на статистическа класификация, експортиран в текстови формат с разделител на полетата.

4.1.11.1.2. Зареждане на таблица за връзки между класификации, експортирана от ИС „Статистически класификации“;

Чрез тази функционалност се зареждат в БД на ИСВТ данни за връзките между елементите на отделните статистически класификации

(например, съответствията между стоките от КН и класификациите SITC, ВЕС и КПИД) от файл с данни за връзки между статистически класификации, експортиран от ИС „Статистически класификации“ в текстови формат с разделител на полетата.

4.1.11.1.3. Потребителски интерфейс за визуализиране и ръчно редактиране (в случай на нужда) на съдържанието на копията на класификациите в собствената БД.

Системата предоставя потребителски интерфейс, чрез който методолози и технолози на микроданни визуализират и редактират съдържанието на статистическите класификации, заредени в БД на ИСВТ. Той позволява на потребителите да извършват визуализиране на съдържанието на използваните класификации, ръчно добавяне и редактиране на съдържанието на класификации и на връзки между елементите на класификациите.

4.1.11.2. Администриране на данни за лимити на тегла и единични цени на стоки

Отдел „Статистика на външната търговия със стоки“ изготвя каталог на стоките, определящ лимити на тегла за единица количество по допълнителна мярка и лимити на единични цени на определени стоки. Тези лимити се използват като конфигурационни данни от ИСВТ при извършване на логическите проверки на постъпващите първични данни за външнотърговските сделки.

Изготвянето на каталога на стоките се извършва извън системата на базата на файлове с микроданни, генерирани от системата и чрез експертни оценки на базата на анализ на динамични редове.

За нуждите на администриране на данни за дефинираните лимити на тегла и единични цени ИСВТ предоставя следната функционалност:

- Зареждане в БД на системата на данни за изчислените лимити на тегла и единични цени на стоки;
- Визуализиране и евентуално ръчно редактиране на заредените данни за лимити на тегла и единични цени на стоки;
- Въвеждане на предложения за промени на лимити на тегла и единични цени на стоки;
- Одобряване / отхвърляне на предложения за промяна на лимити на тегла и единични цени на стоки;
- История на лимитите дефинирани за дадена стока и възможност за задаване на период на валидност на лимитите на цени съобразно динамиката на търговията на стоки.

4.1.11.3. Администриране на други конфигурационни данни

4.1.11.3.1. Регистриране на изчислените прагове на наблюдение по ИНТРАСТАТ

Системата предоставя функционалност, чрез която оторизирани служители регистрират в конфигурационни структури от данни в БД на системата изчислените прагове на наблюдение и праговете за подаване на статистическа стойност по двата потока на ИНТРАСТАТ.

Данните за праговете на наблюдение се използват от системата при обработване на постъпили първични микроданни и при генериране на статистически изходи.

4.1.11.3.2. Администриране на правила за прекодиране на специфични стоки и на стоки с „разширена“ конфиденциалност

Системата предоставя функционалност, чрез която технолог на микроданни визуализира, въвежда и редактира правила за автоматично прекодиране на кодове на стоки и страни при регистриране на записи в Крайните регистри на наблюдения.

Въпросните правила за прекодиране имат фиксирана структура, съхраняват се в БД на системата и се използват от системата при обработването на първични данни.

4.1.11.3.3. Администриране на правила за прекодиране на кодове на стоки в първичните данни

Системата предоставя функционалност, чрез която технолог на микроданни визуализира, въвежда и редактира правила за автоматично коригиране на кодове на стоки в първичните данни в зависимост от теглото на стоката.

Въпросните правила имат фиксирана структура, съхраняват се в БД на системата и се използват от системата при извършване на автоматични корекции на първични данни.

4.1.11.3.4. Администриране на правила за прекодиране на невалидни кодове на страни в първичните данни

Системата частично предоставя функционалност, чрез която технолог на микроданни визуализира, въвежда и редактира някои правила за автоматично коригиране на невалидни кодове на страни в първичните данни. Тези правила се съхраняват в БД и се използват от системата при извършване на автоматични корекции на първични данни.

4.1.11.4. Служебни дейности

Тези дейности се извършват от администратора на системата.

4.1.11.4.1. Администриране на базата данни

Администраторите на системата чрез готови средства, предоставени от използваните СУБД, ще извършват основните дейности, свързани с администриране на базите данни:

- Пускане / спиране на сървъра на БД;
- Администриране на заделената дискова памет (tablespaces и datafiles);
- Архивиране на базата данни / възстановяване на повредена база данни;
- Експортиране / импортиране на данни.

4.1.11.4.2. Администриране на потребители и права на достъп

ИСВТ, заедно с използваната СУБД, предоставят на администраторите на системата средства, чрез които да извършват следните дейности, свързани с администриране на потребители на системата:

- Регистриране на нов потребител;
- Деактивиране на дефиниция на потребител;
- Активиране на дефиниция на потребител;
- Предоставяне/отнемане на права на достъп на потребител;
- Промяна на парола на потребител (изпълнява се и от потребителя).

4.1.11.4.3. Администриране на служебни данни

Системата предоставя потребителски интерфейс, чрез който администраторите на системата администрат специфичните служебните данни на ИСВТ - общосистемни конфигурационни параметри, организационна структура, текстове на съобщенията на системата, списък на екраните и правата за достъп до тях и други.

5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА

5.1. Общи изисквания към изпълнението на обществената поръчка

Обществената поръчка се изпълнява в рамките на проект „Развитие на информационна система „Външна търговия“ с цел добавяне на нови функционалности и миграция на платформата“, финансиран от бюджета на Националния статистически институт. Изпълнителят следва да спазва всички нормативни изисквания по отношение на дейността на Националния статистически институт и електронното управление в Република България.

5.2. Общи организационни принципи

Задължително изискване е да се спазят утвърдените хоризонтални и вертикални принципи на организация на изпълнението на предмета на обществената поръчка за гарантирано постигане на желаните резултати от проекта, така че да се покрие пълният набор от компетенции и ноу-хау, необходими за изпълнение на предмета на поръчката, а също така да се гарантира и достатъчно ниво на ангажираност с изпълнението и проблемите на проекта:

- Хоризонталният принцип предполага ангажиране на специалисти от различни звена, така че да се покрие пълният набор от компетенции и ноу-хау по предмета на проекта и същевременно екипът да усвои новите разработки на достатъчно ранен етап, така че да е в състояние пълноценно да ги използва и развива и след приключване на проекта;
- Вертикалният принцип включва участие на експерти и представители на различните управленски нива, така че управленският екип да покрива както експертните области, необходими за правилното и качествено изпълнение на проекта, така и управленски и организационни умения и възможности за осъществяване на политиката във връзка с изпълнението на проекта. Чрез участие на ръководители на звената – ползватели на резултата от проекта, ще се гарантира достатъчно ниво на ангажираност на институцията с проблемите на проекта.

5.3. Управление на проекта¹

Участниците трябва да предложат методология за управление на проекта, която смятат да приложат, като се изтъкнат ползите ѝ за успешното изпълнение на проекта. Предложената методология трябва да съответства на най-добрите световни практики и препоръки (например Project Management Body of Knowledge (PMBOK) Guide, PRINCE2, Agile/SCRUM/Kanban, RUP и др. еквивалентни).

¹ Под „проект“ следва да се разбира предметът на настоящата обществена поръчка

Дейностите по управление на проекта трябва да включват като минимум управление на реализацията на всички дейности, посочени в настоящата обществена поръчка, и постигане на очакваните резултати, както и разпределението на предложените участници в екипа за управление на поръчката по роли, график и дейности при изпълнение на настоящата обществена поръчка.

Доброто управление на проекта трябва да осигури:

- координиране на усилията на експертите от страна на Изпълнителя и Възложителя и осигуряване на висока степен на взаимодействие между членовете на проектния екип;
- оптимално използване на ресурсите;
- текущ контрол по изпълнението на проектните дейности;
- разпространяване навреме на необходимата информация до всички участници в проекта;
- идентифициране на промени и осигуряване на техните анализ и координация;
- осигуряване на качеството и полагане на усилия за непрекъснато подобряване на работата за удовлетворяване на изискванията на участниците в проекта.

Методологията трябва да включва подробно описание на:

- фазите на проекта;
- организация на изпълнение:
 - структура на екипа на Изпълнителя;
 - начин на взаимодействие между членовете на екипа на Изпълнителя;
 - връзки за взаимодействие с екипа на Възложителя;
- проектна документация:
 - видове доклади;
 - техническа и експлоатационна документация;
 - време на предаване;
 - съдържание на документите;

- управление на версиите;
- управление на качеството;
- график за изпълнение на проекта.

В графика участниците трябва да опишат дейностите и стъпките за тяхното изпълнение максимално детайлно, като покажат логическата връзка между тях. В графика трябва да са посочени датите за предаване на всеки от документите, изготвени в изпълнение на обществената поръчка.

5.4. Управление на риска

В техническото си предложение участниците трябва да опишат подхода за управление на риска, който ще прилагат при изпълнението на поръчката.

През времето за изпълнение на проекта Изпълнителят трябва да следи посочените по-долу рискове, да оценява тяхното влияние, да анализира ситуацията и да идентифицира (евентуално) нови рискове.

- Промяна в нормативната уредба, водеща до промяна на ключови компоненти на решението – предмет на разработка на настоящата обществена поръчка;
- Недобра комуникация между екипите на Възложителя и Изпълнителя по време на аналитичните етапи на проекта;
- Ненавременно изпълнение на всяко от задълженията от страна на Изпълнителя;
- Неправилно и неефективно разпределяне на ресурсите и отговорностите при изпълнението на договора;
- Забавяне при изпълнение на проектните дейности, опасност от неспазване на срока за изпълнение на настоящата поръчка;
- Грешки при разработване на функционалностите на системата;
- Недостатъчна яснота по правната рамка и/или променяща се правна рамка по време на изпълнение на проекта;
- Липса на задълбоченост при изследването и описанието на бизнес процесите и данните;
- Неинформиране на Възложителя за всички потенциални проблеми, които биха могли да възникнат в хода на изпълнение на дейностите;

- Риск за администриране на системата след изтичане на периода на гаранционна поддръжка.

6. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

В техническото си предложение участниците трябва да предложат подход за изпълнение на проекта, като включат минимум следните етапи:

6.1. Анализ на данните и изискванията

6.1.1. Специфични изисквания към етапите на бизнес анализа и разработка

Изпълнителят трябва да следва Методологията за усъвършенстване на работните процеси за предоставяне на административни услуги и Наръчника за прилагане на методологията, приета с Решение № 578 на Министерския съвет от 30 септември 2013 г.;

- Трябва да бъде предвидена фаза на проучване, по време на която да се дефинират потребителските нужди, да се проведат предварителни тестове с потребители и да се изработи план, по който да се адресират идентифицираните нужди;
- Трябва да бъдат предвидени периодични продуктови тествания по време на разработката и внедряването на Системата, с извадка (фокус-група) от бъдещите потребители, чрез които да се изпита и оцени използваемостта на услугите и потребителските интерфейси, както и за да бъдат отстранени затруднения и несъответствия със заданието;
- Трябва да се спазват нормативните изисквания за еднократно събиране и повторна употреба на данни в държавната администрация (съгласно АПК и ЗЕУ) и в разработените бизнес процеси да не се изискват данни, които могат да се извлекат автоматично. При необходимост изпълнителят трябва да предложи на Възложителя адекватни промени в нормативната уредба, които да хармонизират съответните секторни нормативни изисквания с общите разпоредби на